

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
บทคัดย่อ.....	ง
ABSTRACT.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ธ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิลัษณ์.....	1
กรอบแนวคิด.....	4
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
สมมติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.....	15
1.1 หมวด 1 บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ.....	15
1.2 หมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา.....	16
2. มาตรฐานและคุณภาพการศึกษา.....	17
2.1 ความหมายของมาตรฐานการศึกษา.....	18
2.2 พัฒนาการของมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย.....	18
2.3 การพัฒนามาตรฐานโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ.....	20

หัวข้อเรื่อง	หน้า
2.4 มาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา.....	22
3. การประกันคุณภาพการศึกษา.....	23
3.1 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	23
3.2 ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา.....	25
3.3 หลักการ นโยบาย มาตรการและเป้าหมาย.....	26
3.4 ระบบกลไกกระบวนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา.....	28
3.5 หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	29
4. ระบบการรับรองมาตรฐานการศึกษา.....	36
4.1 มาตรฐานระบบบริหารคุณภาพ ISO.....	37
4.2 มาตรฐาน ด้านการจัดการและสัมฤทธิ์ผลของภาครัฐ PSO.....	42
4.3 มาตรฐานการศึกษา สำนักงานรับรองและประเมินคุณภาพการศึกษา.....	45
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
5.1 งานวิจัยในประเทศ.....	62
5.2 งานวิจัยต่างประเทศ.....	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	68
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	68
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล	72
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	76

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	124
บรรณานุกรม.....	134
ภาคผนวก.....	140
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	140
ภาคผนวก ข หนังสือประสานงานเพื่อการวิจัย.....	153
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	161

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	โรงเรียนที่ได้คุณภาพตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ..... 28
2	เปรียบเทียบระบบมาตรฐาน ISO..... 38
3	การนำระบบมาตรฐาน ISO 9001 มาประยุกต์ใช้กับการศึกษา..... 40
4	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย..... 69
5	แสดงจำนวนและร้อยละตามขนาดโรงเรียน..... 76
6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรม บ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมค่านิยม 77
7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับจิตวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ วิจารณ์ญาณ คิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง วิสัยทัศน์ 79
8	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับความรู้และทักษะที่จำเป็น ตามหลักสูตร 81
9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับทักษะในการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง..... 83

ตารางที่

หน้า

10	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับ ทักษะในการทำงาน รักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต.....	85
11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับ สุขนิสัย สุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี	87
12	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของ มาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน เกี่ยวกับ สุนทรียภาพและลักษณะนิสัย ด้านศิลปะ ดนตรี กีฬา	89
13	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ การจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบครบวงจร	91
14	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการส่งเสริมความสัมพันธ์ และร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาการศึกษา.....	94
15	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	96

ตารางที่	หน้า
16 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านปัจจัย เกี่ยวกับผู้บริหารมีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการบริหารจัดการ	97
17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษา ตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านปัจจัย เกี่ยวกับครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	99
18 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของ มาตรฐานการศึกษา ด้านปัจจัย เกี่ยวกับครูมีความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบ และมีครูเพียงพอ	101
19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านปัจจัย เกี่ยวกับสถานศึกษามีหลักสูตรที่เหมาะสมกับ ผู้เรียนและท้องถิ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้	103
20 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานด้านผู้เรียน เป็นรายมาตรฐานและโดยรวม	105
21 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาด้านกระบวนการ เป็นรายมาตรฐานและโดยรวม	108
22 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษาด้านปัจจัย เป็นรายมาตรฐาน และโดยรวม	110

ตารางที่	หน้า
23 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การแปลผล และอันดับ (R) ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา รายด้านและโดยรวม	113
24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ด้านผู้เรียน.....	115
25 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกันต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ในมาตรฐานด้านกระบวนการ.....	116
26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ในมาตรฐานด้านปัจจัย.....	117
27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ที่มีขนาดต่างกันต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ของมาตรฐานการศึกษา ในมาตรฐานการวัดศึกษาโดยรวม.....	118
28 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ ด้านผู้เรียน โดยรวมเป็นรายคู่.....	119
29 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ ด้านกระบวนการ โดยรวม เป็นรายคู่.....	120
30 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ ด้านปัจจัย โดยรวม เป็นรายคู่.....	121

ตารางที่	หน้า
31 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นความของผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็กต่อการจัดการศึกษาตามพฤติกรรมบ่งชี้ โดยรวม ทุกด้าน	122
32 เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นความของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการศึกษา ตามพฤติกรรมบ่งชี้ เป็นรายคู่ ใน ด้านผู้เรียน ด้านกระบวนการและ ด้านปัจจัย	123

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
1 แสดงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา.....	4
2 แสดงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา ด้านผู้เรียน 7 มาตรฐาน.....	5
3 แสดงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา ด้านกระบวนการ 3 มาตรฐาน.....	6
4 แสดงมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพทางการศึกษา ด้านปัจจัย 4 มาตรฐาน.....	7
5 แสดงขั้นตอนการพัฒนามาตรฐานโรงเรียน.....	21
6 แสดงลำดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	31
7 แสดงการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	34
8 แสดงการพัฒนามาตรฐานการศึกษา.....	35
9 กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา.....	36
10 คณะกรรมการบริหารสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.....	48
11 ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก.....	52